

SVOBODA

SPODBUJANJE SAMOSTOJNOSTI

S spodbujanjem samostojnosti krepimo otrokovo zaupanje vase.

Pri tem upoštevajmo:

- otroku omogočimo, da pove, in ga poslušajmo
- otrok naj ima možnost izbire
- cenimo otrokov trud - spodbujamo ga
- ne sprašujemo ga preveč; ne hitimo z odgovori-rešitvami
- ne vzemimo mu upanja, da lahko določeno stvar opravi sam

Ovire, na katere naletimo

- vprašanje prikladnosti (hitreje in enostavneje je, če določeno stvar opravi sam)
- čustvena povezanost z otrokom (njegov neuspeh imamo za svoj)
- potrebujemo veliko samoobvladovanja in discipline, da ne pričnemo deliti nasvetov (z nasveti otroke prikrajšamo za izkušnjo)
- sprejeti moramo, da nas otroci pri določenih opravilih ne rabijo več

OSVOBAJANJE IGRANJA VLOG

Za vsako ceno se moramo izogniti karakteriziranju ohrok (če otrok kar naprej posluša, da je trmast; postane res trmast)

USTVARJALNOST

REŠEVANJE PROBLEMA

- opredelimo težavo skupaj z otrokom
- otrok naj sam skuša najti možno rešitev (pomagamo mu narediti seznam možnih rešitev)
- skupaj z otrokom poizkušajmo predvideti dobre in slabe strani posameznih rešitev
- čeprav imajo vse rešitve dobre in slabe strani, je potrebno izbrati tisto, ki najbolj ustreza potrebam, ciljem, prepričanjem in željam našega otroka
- poskrbeti moramo, da bo otrok opravil izzvano rešitev
- skupaj z otrokom ugotovimo, ali je bila odločitev o rešitvi problema uspešna

PREVENTIVA NA PODROČJU NESPREJEMLJIVIH OBLIK VEDENJA

- samospoštovanje
- samozaupanje
- znanje veščin (obvladovanje nesporazumov, sprejemanje drugačnosti ...)

POGOVOR

- dovolj zgodaj
- dovolj resno
- iskreno

Vsak človek potrebuje pozitivno samopodobo, za katero potrebuje: ljubezen, čustveno naklonjenost, pozitivno vrednotenje. Pridobiva jih skozi igro, med prijatelji, z druženjem in ob podpori odraslih.

NA POTI K ODGOVORNI ODRASLOSTI

OBČINE ŽALEC

INTERNO GRADIVO
ZA STARŠE, STROKOVNE
DELAVKE IN DELAVCE

Ponatis

SAMOSTOJNOST

da bi znali in smeli sami delati stvari zase, se bogatiti in reševati svoje probleme, se učiti na lastnih napakah, čutiti posledice

ODGOVORNOST

da bi odgovarjali le za svoja dejanja in napake in ne napake odraslih

ČUSTVOVANJE IN ODZIVANJE

da bi se na poti samostojnosti krepili ob ustreznih podpori staršev in drugih odraslih

ZA OTROKA JE POMEMBEN VSAK TRENUTEK NJEGOVEGA ŽIVLJENJA

ČUSTVA

- med otrokovimi čustvi in obnašanjem je neposredna zveza
- ko otroci čutijo, da so v redu, se v redu obnašajo
- da se otroci dobro počutijo, jim pomagamo tako, da sprejmemo njihova čustva

ČUSTVA UPOŠTEVAMO ČE

- otroka pozorno poslušamo
- sprejmemo otrokova čustva
- otrokova čustva poimenujemo
- Zelo pomembno je, da sprejmemo otrokova negativna čustva, saj se bo lažje spoprijel z njimi (npr. včasih primerno usmerjena čustva v telesno aktivnost pomagajo olajšati razna boleča čustva razburjenih, jeznih,... otrok - brcanje blazin, kartona...)
- Otroku moramo zaupati svoja čustva

KAKO PRIPRAVIMO OTROKA, DA BO SODELOVAL, SE OBNAŠAL NA NAČIN, KI BO SPREJMLJIV ZA NAS IN NAŠE OKOLJE

Opišimo, kaj vidimo, in opišimo problem. (Ne uporabljajmo besede "ti" - s tem otroka takoj obsodimo). Ko odrasli opišemo problem, dajmo otrokom možnost, da sami ugotovijo, kaj je narobe.

Ponudimo informacijo

Lažje je sprejeti informacijo kot obtožbe - ko otrok sprejme informacijo, naj sam ugotovi, kaj mora storiti.

Povejmo z eno besedo

Govorimo o svojih čustvih

Izogibajmo se:

zmerljivk
obtožb
dajanja občutka krivde
ukazov
predavanj
opozoril
primerjav
prerokb

NAMESTO KAZNOVANJA

- pokažimo otroku, kako je lahko v pomoč
- izrazimo močno nezadovoljstvo brez žaljivih besed
- povejmo, kaj pričakujemo
- pokažimo otroku, kako lahko popravi svojo napako
- dajmo otroku možnost izbire
- ukrepajmo
- otrok naj "izkusi" posledice svojih dejanj
- preusmerimo otrokova negativna čustva

POHVALA

- Okolje otrokom pogosto pove, kaj je z njimi narobe. Naša naloga je, da našim otrokom povemo, kaj je z njimi prav.
- Vsaka pohvala ni primerna, saj lahko izzove tudi druge reakcije (dvom v pristnost izraženega, zanikanje, ogrožanje - ali bom vedno takšen).
- Uspešna pohvala**
- Odrasli opišemo, kaj vidimo in čutimo (npr. opišemo, kaj nam je na risbi všeč, in ne rečemo, da je super)
- Ko otrok sliši opis, se je zmožen sam pohvaliti